

Súd: Okresný súd Bratislava III
Spisová značka: 14C/131/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1311206813
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 07. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Moravová
ECLI: ECLI:SK:OSBA3:2013:1311206813.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava III, v konaní pred samosudkyňou JUDr. Annou Moravovou, v právnej veci navrhovateľa: F. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom v D., L. 1, zast. JUDr. Jozef Mikloško, advokátom, so sídlom v Prešove, Sládkovičova 8, proti odporcovi: Export spol. s r.o., IČO: 44 890 885, so sídlom v Bratislave, Panenská 24, o zaplatenie 377,30 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Odporca p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi sumu vo výške 149,38 Eur spolu s 9%-ným úrokom z omeškania ročne zo sumy 149,38 Eur od 06.05.2010 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd návrh vo zvyšku z a m i e t a.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom vo veci samej, podaným na tunajšom súde dňa 24.06.2011 domáhal od odporcu zaplatenia sumy vo výške 377,30 Eur spolu s príslušenstvom ako aj náhrady trov konania, titulom bezdôvodného obohatenia odporcu. Svoj návrh skutkovo odôvodnil tým, že na Okresnom súde v Prešove bolo voči navrhovateľovi vedené konanie o zaplatenie 4.875 Sk (161,82 Eur), ktoré skončilo vydaním platobného rozkazu č.k. Ro 3071/98-7 zo dňa 10.06.1999, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 05.01.2000. Na základe uvedeného platobného rozkazu bol navrhovateľ zaviazaný zaplatiť odporcovi, pôvodne DB SLOVAKIA investičný fond a.s. (právny predchodca odporcu) dlžnú istinu 4.875 Sk spolu s trovami konania vo výške 940 Sk (31,20 Eur). Po doručení platobného rozkazu zaslal navrhovateľ právnenému predchodcovi navrhovateľa list, v ktorom mu navrhol splátkový kalendár na dlžnú istinu a súčasne uhradil trovy konania vo výške 940 Sk. Keďže právny predchodca odporcu na žiadosť o splátkový kalendár nereagoval, navrhovateľ uhradil právnenému predchodcovi odporcu aj časť dlžnej istiny, sumu 4000 Sk dňa 14.01.2000, sumu 500 Sk dňa 17.12. 1999, pričom navrhovateľ ostal naďalej dlžný časť istiny vo výške 375 Sk (12,44 Sk). Odporca však napriek uvedeným skutočnostiam podal návrh na vykonanie exekúcie zo dňa 30.12.2009 a na vykonanie exekúcie bol poverený súdny exekútor JUDr.

-2- 14C 131/2011

Pavol Halás. Po doručení upovedomenia o začatí exekúcie navrhovateľ zaplatil na účet exekútora sumu vo výške 389,74 Eur, nepamätajúc si skutočnosti z roku 1999, predovšetkým z dôvodu, aby navrhovateľovi nevznikali ďalšie nepríjemnosti a nenavyšovali sa trovy exekúcie. Po uhradení vymáhanej sumy v exekučnom konaní(vrátane predbežných trov exekúcie) navrhovateľ našiel písomnosti, preukazujúce zaplatenie sumy vo výške 4500 Sk a trov súdneho konania ešte v čase po vydaní platobného rozkazu. Navrhovateľ uvádza, že celá exekúcia bola protiprávna, preto žiada o vrátenie neoprávneného majetkového prospechu od odporcu. Nakoľko navrhovateľ v exekučnom konaní zaplatil sumu 389,74 Eur, pričom jeho skutočný dlh predstavoval len sumu 12,44 Eur (375 Sk), žiada

aby súd zaviazal odporcu k zaplateniu sumy 377,30 Eur, titulom bezdôvodného obohatenia, vrátane úrokov z omeškania 9% p.a. od 06.05.2010 do zaplatenia ako aj priznať mu náhradu trov konania.

Dňa 07.07.2011 vydal tunajší súd vo veci platobný rozkaz č.k. 39Ro/592/2011-16. Voči predmetnému platobnému rozkazu podal odporca v zákonnej 15-dňovej lehote odôvodnený odpor, pre ktorý sa platobný rozkaz zo zákona zrušil. Odporca podaným odporom popiera oprávnenosť uplatneného nároku navrhovateľa, pričom poukazuje na skutočnosť, že uznesením Okresného súdu Nitra, č.k. 32K 9/2008-63 zo dňa 01.07.2008, ktoré nadobudlo vykonateľnosť dňa 08.07.2008, bol vyhlásený konkurz na majetok právneho predchodcu odporcu- spoločnosť DB SLOVAKIA investičný fond, a.s.. Pôvodná pohľadávka právneho predchodcu voči navrhovateľovi bola zapísaná do súpisu majetku podstát. V rámci konkurzného konania mal navrhovateľ možnosť uplatniť si právo vylučujúce zapísanie majetku do súpisu, počnúc zverejnením súpisu majetku podstát úpadcu v obchodnom vestníku. Nakoľko navrhovateľ neuplatnil svoje právo a bol v omeškanií so zaplatením sumy priznanej vykonateľným rozhodnutím súdu, odporca pristúpil k nútenému výkonu pohľadávky voči navrhovateľovi podaním návrhu na vykonanie exekúcie zo dňa 30.12.2009. Zároveň poukázal na skutočnosť, že navrhovateľ nepreukázal žiadnym dôkazom zaplatenie dlžnej sumy ešte pred podaním návrhu na vykonanie exekúcie, tak ako uvádza vo svojom návrhu vo veci samej.

Predmetom konania je žaloba o zaplatenie sumy vo výške 377,30 Eur s príslušenstvom, titulom bezdôvodného obohatenia.

Súd nariadil vo veci pojednávanie na deň 02.07.2013, na ktoré predvolal účastníkov konania. Navrhovateľ má preukázané doručenie predvolania dňa 18.06.2013, na pojednávaní nebol prítomný, svoju neprítomnosť vopred písomne ospravedlnil z dôvodu pracovnej zaneprázdnenosti a žiadal, aby súd vec prejednal a rozhodol v jeho neprítomnosti. Súd má preukázané doručenie predvolania odporcovi tzv. fikciou doručenia podľa § 48 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.). Súd za splnenia podmienok v ust. § 101 ods. 2 O.s.p. vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti účastníkov konania, pričom vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi, a to: s platobným rozkaz č.k. Ro 3071/98-7, Listom zo dňa 17.12.1999 (žiadosť o splátkový kalendár), a poštovými poukázkami, Upovedomením o začatí exekúcie, Stanoviskom súdneho exekútora zo dňa 13.05.2010, s Odvolaním-žiadosťou o vrátenie platby zo dňa 07.05.2010, s potvrdením o úhrade sumy 389,74 Eur, s exekučným spisom EX 27973/09, ako aj s ostatným spisovým materiálom a zistil, a zistil nasledovný skutkový stav:

-3- 14C 131/2011

Z platobného rozkazu č.k. Ro 3071/98-7 zo dňa 10.06.1999, vyplýva, že navrhovateľ bol povinný uhradiť právnenému predchodcovi odporcu -spoločnosti DB SLOVAKIA investičný fond, a.s. sumu vo výške 4.875 Sk a trovy konania vo výške 940 Eur.

Z listu zo dňa 17.12.1999 vyplýva, že navrhovateľ po doručení platobného rozkazu č.k. Ro 3071/98-7 dňa 07.12.1999 požiadal právneho predchodcu navrhovateľa uhradiť dlžnú sumu v splátkach a súčasne uviedol, že trovy súdneho konania vo výške 940 Sk uhradil.

Z predložených poštových poukážok vyplýva, že navrhovateľ zaplatil dňa 17.12.1999 právnenému predchodcovi navrhovateľa časť dlžnej istiny vo výške 500 Sk a dňa 14.01.2000 sumu 4000 Sk.

Z exekučného spisu sp.zn. EX 27973/09 vyplýva, že pôvodná pohľadávka voči navrhovateľovi (exek. titul Ro 3071/98-7) bola na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 20.02.2009 uzatvorenej medzi FLAW s.r.o. ako postupníkom a právny predchodcom navrhovateľa ako postupcom, postúpená na spoločnosť FLAW s.r.o.. Následne dňa 27.08.2009 bola uzatvorená ďalšia zmluva o postúpení pohľadávok, na základe ktorej bola pôvodná pohľadávka voči navrhovateľovi postúpená zo spoločnosti FLAW s.r.o. ako postupcom na spoločnosť INTERRED Group Inc ako postupníkom. Na základe poslednej zmluvy o postúpení pohľadávok bola táto postúpená dňa 22.09.2009 zo spoločnosti INTERRED Group Inc ako postupcu na navrhovateľa ako postupníka.

Z Upovedomenia o začatí exekúcie, sp.zn. Ex 27973/069 zo dňa 30.04.2010 vyplýva, že poverený súdny exekútor JUDr. Pavel Halás, oznámil navrhovateľovi ako povinnému, že dňa 30.12.2009 začalo exekučné konanie, na základe návrhu odporcu ako oprávneného zo dňa 30.12.2009 a vykonateľného

exekučného titulu-platobný rozkaz č.k. Ro 3071/98-7 zo dňa 10.06.2009. Súčasne ho vyzval na úhradu vymáhanej čiastky v lehote 14 dní od doručenia s presnou špecifikáciou vymáhanej pohľadávky oprávneného (vrátane príslušenstva) a vyčíslené predbežné trovy exekúcie. Upovedomenie o začatí exekúcie bolo navrhovateľovi doručené dňa 03.05.2010.

Z potvrdenia o prevodnom príkaze zo dňa 05.05.2010 vyplýva, že navrhovateľ uhradila dňa 05.05.2010 na účet povereného súdneho exekútora sumu vo výške 389,74 Eur, predstavujúcu vymáhanú pohľadávku oprávneného/odporcu a predbežné trovy exekúcie.

Tunajší súd vec právne posúdil:

Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 458 ods. 2 Občianskeho zákonníka, s predmetom bezdôvodného obohatenia sa musia vydať aj úžitky z neho, pokiaľ ten, kto obohatenie získal, nekonal dobromyseľne.

-4- 14C 131/2011

Podstatou bezdôvodného obohatenia je zákonom stanovená povinnosť toho, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, toto obohatenie vydať tomu, na koho úkor bol predmet bezdôvodného obohatenia získaný. Právny vzťah bezdôvodného obohatenia je samostatným vzťahom, ktorý vznikne v dôsledku porušenia iného právneho vzťahu alebo na základe určitej právnej skutočnosti (podľa zákonom definovaného pojmu bezdôvodného obohatenia). Závazkový právny vzťah z bezdôvodného obohatenia vznikne však len za splnenia určitých (zákonných) predpokladov, ktorými sú získanie bezdôvodného obohatenia na strane určitej osoby (obohateného), protiprávnosť získania bezdôvodného obohatenia, majetková ujma, ktorá postihuje inú určitú osobu (postihnutého) a príčinná súvislosť medzi protiprávnym získaním bezdôvodného obohatenia určitou osobou a majetkovou ujmom inej určitej osoby. Napokon, že nejde o prípad, kedy Občiansky zákonník napriek majetkovému prospechu bezdôvodné obohatenie výslovne vylučuje. Splnenie týchto predpokladov musí preukázať ten, kto tvrdí, že na jeho úkor bolo bezdôvodné obohatenie získané.

Podľa § 415 Občianskeho zákonníka, každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí.

Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka Každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Podľa § 517 ods. 1 vety prvej Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 563 Občianskeho zákonníka Ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

Súd návrh navrhovateľa v časti o zaplatenie 149,38 Eur, posúdil ako bezdôvodné obohatenie, pretože peňažným plnením navrhovateľa v exekučnom konaní došlo k neoprávnenému zvýšeniu majetku odporcu za súčasného zníženia majetku navrhovateľa, pričom súd videl bezprostrednú príčinnú súvislosť medzi protiprávnym získaním bezdôvodného obohatenia odporcu a majetkovej ujme navrhovateľa. Súd mal v vykonanom dokazovaní preukázané, že dňa 10.06.1999 bol Okresným súdom v Prešove vydaný platobný rozkaz, na základe ktorého bol navrhovateľ povinný zaplatiť

právnemu predchodcovi odporcu sumu 4875 Sk a trovy konania vo výške 940 Sk. Nakoľko zo strany navrhovateľa nedošlo k podaniu odporu, platobný rozkaz nadobudol uplynutím zákonnej 15-dňovej lehoty od doručenia, právoplatnosť. Súd mal však nesporne preukázané, že navrhovateľ uhradil dňa 17.12.1999 po doručení platobného rozkazu sumu 500 Sk (16,59 Eur) a dňa 14.01.2000 sumu 4.000 Sk (132,77 Eur), pričom táto suma bola navrhovateľom opätovne zaplatená v exekučnom konaní. V konaní bolo sporné, či bola navrhovateľom uhradená suma 940 Sk, predstavujúca trovy konania, na ktoré bol zaviazaný platobným rozkazom. Napriek tomu, že navrhovateľ v liste zo dňa 17.12.1999 uvádza, že uhradil aj vzniknuté trovy súdneho konania vo výške 940 Sk (31,20 Eur), to však žiadnym iným spôsobom nepreukázal (napr. poštovým

-5- 14C 131/2011

poukazom) a samotné tvrdenie navrhovateľa nemožno pokladať za hodnoverný dôkaz. Vzhľadom na vyššie uvedené a preukázanie splnenia všetkých zákonných predpokladov na vznik bezdôvodného obohatenia, súd návrh v časti o zaplatenie 149,38 Eur ako dôvodnému vyhovel, pričom návrh v časti o zaplatenie 31,20 Eur, pre neunesenie dôkazného bremena, zamietol.

Ďalej bolo v konaní preukázané, že pohľadávka voči navrhovateľovi bola viacnásobne postúpená na odporcu, čím mal súd dostatočne preukázanú pasívnu legitímáciu odporcu. Po doručení upovedomenia o začatí exekúcie navrhovateľ uhradil sumu v celkovej výške 389,74 Eur, bankovým prevodom na účet exekútora. Táto suma predstavuje: dlžnú istinu s príslušenstvom vo výške 161,82 Eur, trovy konania vo výške 31,20 Eur, súdny poplatok za vydanie poverenia 16,50 Eur, trovy právneho zastúpenia v exekučnom konaní vo výške 35,63 Eur a predbežné trovy exekúcie vo výške 144,58 Eur. V tomto konaní žiada navrhovateľ od odporcu zaplatenie sumy 377,30 Eur, titulom bezdôvodného obohatenia odporcu, nakoľko už podľa vyššie uvedeného prevažnú časť vymáhanej pohľadávky (okrem sumy 12,44 Eur) navrhovateľ uhradil bezprostredne po vydaní platobného rozkazu, čím došlo k situácii, že v exekučnom konaní platil (z časti) duplicitne z toho istého právneho titulu. Občianske súdne konanie je ovládané zásadou iura novit curia (práva pozná súd). Účastníci konania nie sú povinní uplatnený nárok, ani obranu proti nemu, právne kvalifikovať, pretože právna kvalifikácia veci je vecou súdu. Bez ohľadu na to, že navrhovateľ posúdil celý uplatnený nárok ako bezdôvodné obohatenie, súd návrh vo zvyšnej časti posúdil ako náhradu škody. Návrh navrhovateľa v časti o zaplatenie 196,51 Eur nemožno považovať za bezdôvodné obohatenie, keďže neboli splnené zákonné podmienky na jeho vznik: na strane odporcu nedošlo v tejto časti k žiadnemu obohateniu, keďže zaplatením súdneho poplatku išlo o splnenie si poplatkovej povinnosti voči štátu, trovy právneho zastúpenia v exekučnom konaní pripadli právnemu zástupcovi a predbežné trovy exekučného konania prináležia ako odmena poverenému súdному exekútorovi. Súd mohol posúdiť nárok navrhovateľa ako nárok na náhradu škody, avšak takémuto nároku nemožno priznať úspech. Na priznanie nároku na náhradu škody musia byť kumulatívne splnené všetky predpoklady na vznik zodpovednosti za škodu. Predpokladom vzniku tejto zodpovednosti je, že niekto porušil určitú povinnosť (pričom nezáleží na tom, či ide o povinnosť vyplývajúcu z určitého záväzkovoprávneho vzťahu alebo o povinnosť uloženú priamo zákonom) a porušením tejto povinnosti spôsobil inej osobe škodu, pričom porušenie povinnosti a vznik škody inej osobe musia byť v príčinnej súvislosti.

V právnej teórii sa vzťah príčinnej súvislosti označuje ako priama väzba javov, v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok). O vzťah príčinnej súvislosti ide, ak je medzi porušením povinnosti a škodou vzťah príčiny a následku. Ak bola príčinou vzniku škody iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nenastáva. Otázka príčinnej súvislosti nie je otázkou právnou, ide o skutkovú otázku, ktorá môže byť riešená len v konkrétnych súvislostiach. Právnym posúdením je vymedzenie, medzi ako ujmom (ako následkom) a ako skutočnosťou (ako príčinou) tejto ujmy má byť príčinná súvislosť zisťovaná. Pre posúdenie vzniku zodpovednosti za škodu má preto zásadný význam otázka, v čom konkrétne spočíva škoda (majetková ujma), za ktorú je náhrada požadovaná. Práve vo vzťahu medzi konkrétnou ujmom poškodeného (pokiaľ vznikla) a konkrétnym konaním škodcu (ak je protiprávne) sa zisťuje príčinná súvislosť. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba škodu izolovať zo všeobecných súvislostí a skúmať, ktorá príčina ju vyvolala. Pritom nie je rozhodujúce časové hľadisko, ale vecná súvislosť príčiny a následku; časová súvislosť ale napomáha pri posudzovaní vecnej súvislosti (porovnaj R 21/1992). V postupnom slede javov je každá

-6- 14C 131/2011

príčina niečím vyvolaná (sama je následkom niečoho) a každý ňou spôsobený následok sa stáva príčinou ďalšieho javu. Zodpovednosť však nemožno robiť závislou na neobmedzenej kauzalite.

Atribútom príčinnej súvislosti je totiž „priamosť“ pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Vzťah príčiny a následku musí byť preto priamy, bezprostredný, neprerušovaný; nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako (priama) príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu. (pozri rozsudok NS SR sp. zn. 5Cdo/126/2009).

V exekučnom konaní súd skúma prípadne splnenie povinnosti povinného len na základe podanej a námietky, pretože „dôkaz o zániku dlhu podľa príslušných hmotno-právnych ustanovení zaťažuje v konaní o výkon rozhodnutia povinného (rozsudok NS SR, sp.z.: 4Cdo 83/2002). Navrhovateľ v exekučnom konaní nikdy nenamietal a neuviedol skutočností, ktoré uvádza v tomto konaní. Jedine navrhovateľ znáša dôkaznú povinnosť o splnení dlhu a súd skúma v exekučnom konaní prípadné splnenie dlhu len na námietku povinného. V takom prípade, ak by navrhovateľ ako povinný podal námietku a súd by mal preukázané splnenie dlhu, exekučné konanie by bolo zastavené. Obvyklý chod veci predpokladá, že v prípade ak bol podaný návrh na vykonanie exekúcie voči osobe/povinnému, ktorý svoj peňažný záväzok už splnil, že táto osoba sa bude účinne brániť voči exekúcii podaním námietky. Keďže navrhovateľ však nepodal námietky, teda netvrdil ani nepreukázal, že by skutočnosť uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie boli nepravdivé prerušil príčinnú súvislosť. Z uvedeného dôvodu, mal tunajší súd za to, že nie sú splnené podmienky na vznik nároku na náhradu škody, a preto návrh v časti o zaplatenie 196,51 Eur zamietol.

Bezdôvodné obohatenie teda predstavuje záväzkový právny vzťah, z ktorého pohľadávka vzniká tomu, na koho úkor sa iný bezdôvodne obohatil, a dlh tomu, kto obohatenie získal. Ak tento dlh (povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie) nespočíva v povinnosti vydať vec, ale v platobnej povinnosti, je nepochybné, že ide o dlh peňažný, s ktorého riadnym a včasným nesplnením spája ustanovenie § 517 OZ nepriaznivý dôsledok vzniku omeškania na strane dlžníka s právom veriteľa požadovať okrem plnenia aj úroky z omeškania.(rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 29. marca 2001, sp. zn. 25 Cdo 2895/99)

Navrhovateľ si okrem istiny uplatnil aj úroky z omeškania vo výške 9% p.a. od 06.05.2010 do zaplatenia podľa § 517 ods. 2 a 3 OZ nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., a to vo výške 9 % ročne zo sumy 149,38 Eur od 06.05.2010 do zaplatenia, t.j. deň nasledujúci po dni, kedy navrhovateľ uhradil sumu 389,74 Eur v exekučných konaní).

O trovách konania súd rozhodne podľa § 151 ods. 3 O.s.p. po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia, písomne v 2 vyhotoveniach, prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Bratislave.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 OSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

-7- 14C 131/2011

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá právoplatné a vykonateľné rozhodnutie, oprávnený m ô ž e podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Zák. č. 233/1995 Z.z. (Exekučný poriadok).